

Тодорова, Р. За учебното съдържание по литература в учебните планове и програми по български език и литература на гимназиалните класове от 1878 до 1944 г. – В: Известия на НИОО „Т. Самодумов“, кн. XXVIII.

Учебен план за гимназиите от 1882.

Учебен план за гимназиите от 1883 – Източна Румелия.

Учебни програми за задължителна и профилирана подготовка за IX, X, XI и XII клас.

Културнообразователна област: български език и литература.

Цанева, М. Вазов, Вазовото, националното и класичното. // *Литературата*, № 1.

Цанева, М. Иван Вазов в Пловдив. – София.

Шишков, Т. Елементарна словесност. – Цариград.

Шишманов, Ив. Иван Вазов. Спомени и документи. – София.

Шишманов, Ив. Българският ПОЕТА LAUREATUS Иван Вазов (1850–1921). //

Шишманов, Ив. От Паисий до Раковски. – София.

¹ Вж. Речник на българската литература. – София, 1976, т. 1, с. 157; Атлас на българската литература, София, 2006, т. I, и др.

² Вж. Г. Тиханов. Вазов и европеизиратото на българската литература. – Лит. форум, 1991, бр. 18; Ал. Късов. Списъци на отсъстващото. // Сб. Българският канон? София, 1998; Н. Аретов, Н. Чернокожев – Българската литература XVIII–XIX век. – София, 2006; Св. Стойчева – Приказката в българската литература през XIX век. София, 2009, и др.

³ Вж. С. Сивриев. „Българска христоматия“ и представата за ТЕННЕ. – В: Сивриев, С. Чудесното раждане. Шумен, 1995; Колевски, Васил. Руската литература в „Българска христоматия“ от Вазов и Величков. – Българска писател, VII, № 33, 22 ноем. 2000.

⁴ Вж. напр. Колев, Й. Константин Величков. Реформаторът на българското образование. Пазарджик.

⁵ Изказвам благодарност на доц. д-р Мила Кръстева, заедно ме насочи към цитираната книга, както и за ценните ѝ бележки по засегнатите в статията въпроси на възрожденската литература.

⁶ Към актуалния момент читанките за I–IV клас и учебниците по литература за V–VIII клас са и христоматии, събрани в едно книжно тяло, а христоматиите за гимназиите са в отделна книга поради големия обем на изучаваните текстове.

⁷ Изказвам благодарност на Нина Евтимова – ст. експерт в Библиотечно-информационен комплекс по педагогика към НАЦИД, за компетентното ѝ съдействие при издирване на валидните кт 1884 г. учебни планове и програми по български език и литература.

⁸ Справката в каталога на НБКМ разкрива Н. В. Хербел (на руски Гербель) като автор на „Английские поэты в биографияхъ и образцахъ“ (1875), „Немецкие поэты в биографияхъ и образцахъ“ (1877), „Поэзия славянъ“ (1871) и като редактор на руските издания на пълни събрани съчинения на Шилер (1875) и Шекспир (1880).

⁹ Съвременният читател, любопитен да се запознае подробно с „Българска христоматия“, може да потърси екземпляр от нея в големите библиотеки (заслужено съхраняван при по-специални условия – в НБКМ при т.нар. „редки издания“) или да прочете в „Литературно-художествени сборници и антологии. 1878–1944“ (Ставрев 2003) заглавията на всички публикувани във Вазово-Величковата христоматия текстове.

¹⁰ По този въпрос вж. Учебни програми 2003: 5–6.

¹¹ Вж. Йовева 2000: 21–22; 82–85; Йовева 2005.

¹² Софийският университет, тръгнал от педагогическия клас (1887) към Първа мъжка гимназия в София, е открит през 1888 г., а в момента на излизането на „Българска христоматия“ за институционално организираната професионална подготовка на учителите, и то само в началното училище, се грижи Едногодишният педагогически курс във Враца и Шумен, основан през 1881 г.

¹³ Според други мнения първият български литературноисторически наратив е на Ал. Т.-Балан, от 1896 г.

¹⁴ По този въпрос по-подробно вж. Лилова 2006.

¹⁵ Този културен феномен е изследван от Румяна Дамянова (Дамянова 1995).